

«سازمان تجارت جهانی»

اېزار سیفره‌ی انحصارات بر جهان

ویلیام تاب^(۱)

ترجمه: مرتضی معیط

مجله مانثلی ریویو - ژانویه ۲۰۰۰

چنین طرح کند که انتخاب میان تجارت آزاد بر پایه‌ی منافع و خواست‌های سرمایه یا توقف تجارت خواهد بود مطابق معمول لحن عظیم فریادیه‌ی مرد شما را درک می‌کنم اتخاذ کرد و از این رو با نقاطی عواطف‌برانگیزانه و پارسامانانه بی‌به دفاع از محیط زیست و حقوق کارگران برخاست. در حالی که هدف واقعی او، دادن آزادی هر چه پیش تر به انحصارات فرامیستی در آلوده کردن محیط زیست و استثمار هرچه شدیدتر کارگران بود شهردار سیاتل زیر نقاب مشابهی از دلواپسی، نجاست توضیح دهد چوایه روی دهها هزار تظاهرکننده‌ی سالانه‌ی آمریکا که موجب رادیکال شدن چهاردها شده بودند. از فاصله‌ی نزدیک گلوله‌های پلاستیکی شلیک شد؛ چرا گازهای به شدت آزاردهنده و سمی به سر و روی آن‌ها پاشیده شد و چرا بارانی از گاز اشک‌آور به سوی آن‌ها سرازیر گردید. اینان قادر به پاسخگویی به این سؤال نبودند که چرا عملیات گروه بسیار کوچکی آناارشیست را پنهان کردند. تا تظاهرات دهها هزار نفره و انوش عمل چنانچنانگانه قلمداد کنند و دست به ترفیق خودسرانه افرادی دست زنند که گناهشان دفاع از حق قانونی خود در اعتراض مسالمت‌آمیز و یا به قول پلیس ایستادن در مکان ناجوری بود.

شهردار سیاتل با شور ادعا کرد که از آزادی بیان دفاع کرده است در حالی که دوست به عسک، او جبری آزادی بیان را گرفته بود همان‌گونه که رئیس جمهور ادعا کرده که مدافع حقوق کارگران و محیط زیست است. در حالی که برنامی او دفاع از طمع سیری‌ناپذیر انحصارات است - همان‌طور که در تمام دوره‌ی ریاست جمهوری شرم‌آور و تنگ‌نشان چنین بوده است.

روز ۲۰ نوامبر، هنگامی که سازمان تجارت جهانی (W.T.O) دیر سوم گردمهای وزرای کشورهای عضو افتتاح کرد سه هزار نماینده رسمی، دو هزار خبرنگار و دیگر ناظران رسمی، با دهها هزار تظاهرکننده‌ی که از سراسر جهان با هدف محکوم کردن این سازمان به شهر سیاتل آمده بودند، وروپو شد. شمار تظاهرکنندگان توسط روزنامه‌ی تایمز سیاتل چهل هزار نفر تخمین زده شده است. این روزنامه خشن‌نگان خود را مطلع ساخت که تظاهرات ۳۰ نوامبر ۱۹۹۹ از تظاهرات ۲۰ تا ۳۰ هزار نفره سال ۱۹۷۰ علیه جنگ ویتنام (که همین روزنامه آن را ۱۰ هزار نفر گزارش کرده بود) و موجب بس شدن بزرگ‌تر شماره ۵ گردید. بزرگ‌تر بوده است.

جنش در حال گسترش مبارزه علیه نهادهایی چون سازمان تجارت جهانی که قصد به دست گرفتن مدیریت اقتصاد جهانی را دارند، کاملاً می‌تواند بزرگ‌ترین جنش اعتراضی مردمی در ۲۰ سال اخیر به شمار آید. پرزیدنت کلینتون با علم به این‌که شانس بیروزی معادش در انتخابات ریاست جمهوری طرفدار حزب دموکرات است، و این گروهها جزو اعتراض‌کنندگان سیاتل هستند، دست به یک دو نوبه‌ی زرد شهردار سیاتل نیز با علم به این‌که بخش بزرگی از مردم شهر، شلی‌رغم گزارشات مکرر و شبانه‌روزی روزنامه‌ها و تلویزیون‌ها مبنی بر اینکه تجارت آزاد به اهمیت برای تنگم آن‌ها دارد از تظاهرکنندگان و خواست‌های آن‌ها پشتیبانی کردند. نقشی مشابه کلینتون بازی کرد و از تظاهرکنندگان و خواست‌های آن‌ها پشتیبانی نمود کلینتون که در ابتدا کوشش کرده بود مسئله را

بدین ترتیب کوشش ایستادن برای ساختن و دست‌انداختن جنش، تبدیل به یک شکست پرطنین برایشان شد. اکنون دیگر هیچ سود تلقی نمی‌شود از قدرت فرقه‌ی پاپستی و فرقه‌ی آگاهی این جنش در حال ظهور علیه جهانی شدن قدرت انحصارات و حدود تعداد نزدیک به ۸۰۰ سازمان مردمی از ۷۵ کشور جهان، با پیش‌بینی گردمهای سران اقتصادی کشورهای سیاتل، در برابر قدرت‌گیری فزاینده طمع و از انحصارات فرامیستی اعلام مقاومت کردند. سازمان تجارت جهانی، از آن‌جا که از عاملین اصلی تمرکز ثروت گسترش فقر و مسئول تولید و مصرف نوع دولتمناپذیر است، هدف بسیار مناسبی برای نشان دادن قدرت این جنش اعتراضی بود. این سازمان‌های مردمی سازمان تجارت جهانی را مسئول گواستن و مقررات غیردموکراتیک می‌دانند که موجب حاشیه‌نشینی ساختن اکثریت توده‌های مردم می‌گرداند. توده‌هایی که در تار و پود بی‌ثباتی و ناهنجاری اجتماعی گرفتار شده‌اند و فرایند جهانی شدن سرمایه بدون کنترل اجتماعی چنین شرایطی را برایشان به وجود آورده است. این جنش در می‌نبرد سیاتل، بر تپان تو و مستحکم‌تر از پیش ادامه خواهد یافت و احتمالاً گسترده‌تر و مؤثرتر نیز خواهد شد.

از آن‌جا که اکثر شهروندان نمی‌توانند سازمان تجارت جهانی به مقوله‌ای است - چه رسد به این‌که بتوانند فعالیت‌های آن چه از برای بر زندگی روزمره‌شان دارد - گروه‌های پریشمار، از شبکه‌ی کلیسای متحد مسیح برای حفظ محیط زیست گرفته تا پلکس روماتا در تابنده، از جنبش سبز تل‌آویو گرفته تا کاتکلیخانه سبز در لاس‌آنجلس گروه‌های حقوق بشر در کامرون گرفته تا گروه‌های بومی شبکه تنوع محیط زیست در پرو از گروه پاک‌سازی در فنلاند گرفته تا دانشمندان متحد علیه گاز گلخانه‌ای، هرگزوری، دیگر کوشش هماهنگ بودند که هدف آن نشان دادن دیدگاه توده‌ی مردم نبراه‌ی سازمان تجارت جهانی بود. هدف آن‌ها نشان دادن این واقعیت بود که اثر سازمان تجارت جهانی بر حیات کارگران و زحمتکشان جهان، بر محیط زیست و آینده‌ی انسانی که فراتر از روی این کره‌زمین زندگی کنند، چیست. سیاتل یک کلاس درس جهانی بود.

گردانندگان سازمان تجارت جهانی می‌گویند: مسئله‌ی که مست قطع اشکال در مرکز همه‌گیر است و احساسات موجود در سطح خیابان‌ها پایه‌ی آن در چهل تظاهرکنندگان دارد سخنگویان این سازمان کوشش کردند نشان دهند که سازمان تجارت جهانی لازم است مردم را درباری آنچه واقعا انجام می‌دهد، متعقد کند و آموزش دهنده.

حال بینیم این سازمان واقعا چه می‌کند؟ یکی از مأمورین عالی‌رتبه این سازمان می‌گوید: «چای» را تصور کنید که مش یک بازار است و تمام تجار جهان

در آن گرده هم می آیند و با هم چانه می زنند. سازمان تجارت جهانی چیزی تقریباً شبیه این است.

واقعیت اما این است که این سازمان شباهت چندانی به چنین بازاری ندارد و اکثریت بزرگ مردم جهان در این سازمان نمایندگی نمی شوند. کار و کوشش اکثریت مردم توسط انحصارات فراملیتی و قدرت های اصلی شرکت کننده در آن و در حوضه ی اول ایالات متحده حقیق و تا چیز گرفته می شود. این، قدرتمندان هستند که لاده خود را به این مذاکرات و چانه زدن ها تحمیل می کنند. شمار بسیار کوچکی از کشورهای در حال رشد هستند که میزبان آشنایی آن ها با پیچیدگی های قانونی و حقوقی این مذاکرات در حد قدرت های بزرگ باشد. برخی از این کشورها چنان فقیرند که حتی تپن فرستان نمایندگی به این گردهمایی ها ندارند. اکثر کشورهای در حال رشد نیز تعداد کسانی نمایندگی می شوند که از مدت ها پیش خود را به مراکز سرمایه داری جهانی فروخته اند. قدرتمندترین کشورها، مقررات را تعیین می کنند و این مقررات در خدمت منافع این کشورهای ثروتمند و قدرتمند است. چانه زدن، مسئله ی دورنی گروهی از نخبگان است. در نتیجه ی روحیه ملیزمنی در حال رشد مردم هم، نوعی چالش در برابر این نخبگان در حال ظهور است.

این اجازه دهد ببینیم نشناختن سازمان تجارت جهانی از کجاست؛ شیوهی عملکرد آن چگونه است و چرا اعتراض کنندگان به آن خواهان یک تغییر انقلابی در حاکمیت انحصارات فراملیتی بر نظام جهانی هستند. داستان برمی گردد به سال ۱۹۴۸، در هانلاند؛ جایی که اکثر کشورهای عمده ی تجاری جهان گرده هم آمدند تا برای تشکیل یک سازمان بین المللی تجارت (ITO) به توافق رسند. فکر اولیه و متن اصلی پیشنهاد چنین سازمانی از سوی ایالات متحده لایه شد. سازمان بین المللی تجارت قرار بود نظمی بر سیستم تجاری جهان تحمیل کند که بنفد از سیر فقرهای اقتصادی که در سال های دهه ی ۱۹۳۰ روی داده بود - و کل موجودیت نظام سرمایه داری را به مخاطرات انداخته بود - جلوگیری کند. آن را که به انحصارات ایالات متحده پس از جنگ رقیبی نشناخت، مطمئن بودند که در صحنه ی رقابت بر او برتری از پای افتاده نلبه خواهد کرد. این واقعیت که تجارت آزاد بر نفع کشور از نظر اقتصادی غالب است، کشف تازه ای نبود و ماورین انحصارات صنعتی و سرمایه های مالی که تقب برندگان اصلی چنین سازمانی بودند، دولت آمریکا را واثق و با طمأنینه از این سازمان بین المللی تجارت کردند. احساسات شدید ملی موجود در کشورها، آن ترس این که مانع حاکمیت ملی در یک سازمان جهانی از میان رود از مفید ساختن خود به یک سازمان با بدویت بین المللی که ممکن بود بر آید، از زیر کنترل ایالات متحده بیرون رود امتناع ورزید و از تصمیم میمن سازمان بین المللی تجارت خونخواری کرد. توافق اولیه بر سر یک قرارداد

عمومی تعرفه و تجارت که هدف آن به وجود آوردن یک چهارچوب موثق تا هنگام تشکیل سازمان بین المللی تجارت بود قبلاً به وجود آمده بود.

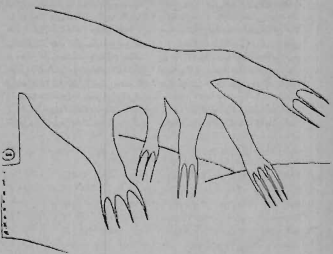
از آن جا که ایالات متحده از بیست و سه سازمان بین المللی تجارت خونخواری روزید، قرارداد عمومی تعرفه و تجارت (GATT) به یک تشکیلات ثابت تبدیل گردید. سازمان آخر قدرت و در نتیجه ضمانت اجرایی نشناخت و حتی از نظر رسمی هم یک سازمان نبود. با این همه به مدت پنجاه سال از طریق یک سلسله دور ملاقات، نهادهای را تشکیل می داد که در آن مذاکره برای کاهش تعرفه ی گمرکی روی کالاهای وارداتی صورت می گرفت. برخی اقتصاددانان محافظه کار طرفدار بازار، با نگاه به گذشته از این که سازمان بین المللی تجارت به وجود نیامده، احساس رضایت می کنند. چرا که از نظر آن ها چنین سازمانی ساخته و پرداخته ی اوضاع آن زمان بود. در اوضاع بعد از جنگ آن زمان، همه ی کشورها بر سر این مسئله توافق داشتند که هدف مرکزی هرگونه قرارداد اقتصادی بین المللی نه تنها اشتغال کامل بل که رعایت حقوقی کارگران و جلوگیری از قدرت گیری بیش از حد بازار و سيطرة انحصارات بزرگ از طریق قوانین ضد انحصاری بود. علاوه بر آن کشورهای صنعتی و در حال ظهور می بایست به طوری ویژه رعایت شوند. تا بر بقایای میراث استعمار و غلبه مادیکی چیره شوند. همه این احوال بخشی از مقررات سازمان بین المللی تجارت بود. در سازمان تجارت جهانی، که در سال ۱۹۹۵، و علی رغم بعضی مخالفت های کنگره (ایاز هم به خاطر ترس از دست رفتن حاکمیت آمریکا) به عرصه ی وجود گذاشت، هیچ یک از اصول فوق راه ندادند. در نخستین گردهمایی این سازمان در ستگابور در سال ۱۹۹۶، پس از بیست و هفت ای احساساتی درباره ی حقوق کارگران و محافظت از محیط زیست، تصمیم گرفته شد که این امور سایر تجاری نیستند و نباید مورد توجه سازمان تجارت جهانی قرار گیرند. کشورهای در حال رشد نیز نه تنها نباید به هیچ شکلی رعایت شوند بل که تمام رعایت های موجود در مورد این کشورها باید به تدریج از میان روند تا میدان گام رقابت برابر برای همه به وجود آید. بدین سلسله آن که هیچ نوع پیش بینی برای حرکت می بند و بار سرمایه های فراملیتی در نظر گرفته نشد، در حالی که کشورهای در حال رشد، در سال های دهه ی ۱۹۷۰ از طریق سازمان ملل متحد، پیشنهاد برقراری نظم اقتصادی بین المللی جدیدی کردند که این نوع کنترل در آن در نظر گرفته می شد. اما با مخالفت کشورهای قدرتمند روبرو گردید. چرا چنین تنها هدف و دستور کار سازمان تجارت جهانی از میان بردن هرگونه کنترل از جنوی سرمایه های بین المللی و دادن آزادی حوضه بیش تر به این سرمایه هاست تا هر چه می خواهند در جا و در سوغ که بخواهند انجام دهند.

در پیشگفتار اساسنامه سازمان تجارت

جهانی، از انواع خواست های برطوطلاق و لغت افت مثبت نام برده می شود. این که تجارت باید موجب بالا بردن سطح زندگی مردم شود. این که اشتغال کامل باید تضمین گردد و این که حافظ محیط زیست باید رعایت شود. در بخش فعالیت های باقی این سازمان اما، رعایت هیچ یک از این اصول به چشم نمی خورد. در ساز و کار (اسکاتسیا) بررسی سیاست های تجاری این سازمان هیچ چیز فر مورد ارزیابی اثر قوانین آن بر کارگران، مصرف کنندگان یا توسعه ی قابل فهم اقتصادی دیده نمی شود. فرض بسنیاتی سازمان بر سر این است که آزادسازی سرمایه گذاری منجر به رقابت بیش تر و افزایش و کارایی بازار و غیره می گردد و این ها لزوماً موجب بالا رفتن سطح زندگی مردم می شود. داستانی که به ما می گویند این است که اگر موافق تولید کار، سرمایه و زمین (که شامل سرمایه های نفتی در طبیعت نیز می شود) ... به طور متناسب قیمت گذاری شوند، در آن صورت، ساز و کار موجود دست نامرئی بازار، بهترین شکل استفاده ی ممکن از این عوامل صورت خواهد گرفت.

نگرانی های دیگر - مثل رعایت حقوق بشر، حقوق کارگران و توجه به حفظ محیط زیست - مسئله ی سازمان تجارت جهانی (سازمانی که قدرت ابعالی زور بر دولت های کشورهای دیگر را دارد و تصمیم اجرایی این افعال قدرت را نیز ندارد) نیست. مسائلی از این دست، به سازمان های بین المللی ویژه ای سپرده می شود که نه تنها ابعالی هیچ گونه قدرتی بر انحصارات فراملیتی دارند و نه بر دولت های این کشورها. چنین تقسیم کاری میان نهادهای بین المللی بسیار قدرتمند (چون صندوق بین المللی پول، بانک جهانی و سازمان تجارت جهانی که سر و کارشان با پول است) از یکسو و سازمان های می قدرتی (که مسئول رسیدگی به مسائل و دیپلماسی های اکثریت عظیم تعدادی مردم جهان است) از سوی دیگر، به انحصارات غول آسای بین المللی اجازه می دهد اهداف خود را بدون مانع پیش برند - و در عین حال به نفاظت های عوامفریبانه و بیخ می پایان خود مینویسند. این که مردم شما را درک می کنم نیز افاده دهند.

تحلیل اصل میلان رقابت برابر، قرار است از طریق هیئت حل اختلاف سازمان تجارت جهانی تعیین گردد و ضمانت اجراء تضمین این هیئت قرار است به عهده ی کشوری باشد که بتواند تقاضی کنندگان اصول فوق را به طوع موافقت آمیزی به چالش گیرد. این مسئله که کشورهای فقیر در چنین کشمکش های خصمانه ی قانونی در موضع بسیار ضعیفی قرار دارند و این که به دلیل کاربزرگمهرهای قدرتمند (نظامی-سیاسی-اقتصادی و فرهنگی) که کشورهای ثروتمند در برابر کشورهای فقیر دارند، کشورهای اخیر اغلب موانع حدا جزوات به چالش گرفتن قدرتهای بزرگ با ابعالی تضمینات آن هیئت علیه این قدرتها و نافرمانی آید. مورد توجه گردانندگان این سازمان قرار نمی گیرد. فریبند

خود با مشکل مواجه نمی‌کند به کسی نشانند دیگر گروه‌های قدرتمند فشار و کار چاقی کن بر مذاکره کنندگان اروپایی (مانند میزگره اروپایی) که مدیران انحصارات عمده آن کشورها گرد هم می‌آیند نیز اعمال فشار می‌کنند. گفتمنی تجاری و سوئی آنلانتیک، مجمعی که در آن مدیران اصلی کشورهای اروپا و آمریکا شرکت می‌کنند تا اختلافات خود را به طریق دوستانه حل کنند. راه را برای مذاکرات فوق هموار می‌کند. در چنین مذاکرات پشت پرده‌ای، این نمایندگان کسب و کارهای کوچک، گروه‌های مصرف‌کننده و نمایندگان کارگران و نمایندگان دولت‌های اکثر کشورهای جهان‌اند که حضور ندارند. پیش از آن که سازمان تجارت جهانی برای بحث دوباره موضوعی گرد هم آید، مسائل مربوط به آن موضوع قبلاً در مراکز چینی کمیسرین سه جانبه و تجمع سالانه قدرتمندترین کشورهای فرانس (Davos) سوئیس - جایی که این کشورها دور هم جمع می‌شوند تا در مورد مسائلی اساسی جهان تصمیم گیرند و سازمان‌های بین‌المللی بعداً به تصویب رسانند - کاملاً سرهم‌بندی و تنظیم شده است.

دولت‌ها، به این خواست انحصارات فرمایشی که هیچ کشوری حق ندارد علیه ورود فرآورده‌ها و سرمایه‌ها آن‌ها مانع ایجاد کند، تمکین کرده و تن ندادند. سازمان تجارت جهانی، اکنون خواهان این حق است که هر دولتی را که بخواهد سر راه ورود کالاها و سرمایه‌های این انحصارات مانع ایجاد کند به دادگاه کشاند. این خواست بخشی از پیشنهاد قرارداد چندجانبه سرمایه‌گذاری (MAI) بود.

در حال حاضر این کار را باید از طریق دولت متوجه خود انجام دهند. همان‌کسین، پایه‌ی شکایاتی نظیر شکایت علیه دولت محلی ایالت ماساچوست در مورد لایحه‌ای که آن دولت را از خرید اجناس شرکت‌هایی که با برمه داد و ستد می‌کنند، منع می‌کند. از این نوع حقوق انحصارات است. این قوانین شرکت‌های چنین Apple و ایستمن گاداک را قانع کرد که با دولت سرکوبگری متش دولت برمه داد و ستد نکنند. انحصارات ژاپنی و اروپایی توجیه دادند. ایالت ماساچوست را به خاطر نقض قوانین ضد تبعیض سازمان تجارت جهانی مربوط به خریدهای دولتی به دادگاه کشاند. طبق چنین قوانینی تحریم معامله با دولت ژاپن در صورت فراموشی جنوبی از سوی دولت‌های محلی و ملی امکان‌پذیر نبود.

نمایندگان تجاری ایالات متحده برای دفاع از انحصارات تطبیق خدمات پزشکی آمریکا، در حال فشار آوردن بر دولت‌های کشورهای اروپایی برای آزاد کردن این انحصارات در رقابت با نظام پزشکی همگانی آن کشورها نیستند. این کار موجب نابودی خدمات پزشکی به مراتب عالی تر موجود در اکثر کشورهای اروپایی خواهد شد. مورد دیگر، شامل شکایات یک شرکت حمل و نقل محموله و نامه‌های

جهانی مرکزی‌ست برای دفاع از حقوق تجاری سرمایه‌ها؛ این هم بر مبنای شرایطی که توسط نمایندگان دولت‌هایی که منافع سرمایه را نمایندگی می‌کنند، تعیین می‌گردد. هیچ حقوق دیگری جز این، در این مذاکرات به حساب گرفته نمی‌شود.

در آخرین دور مذاکرات قرارداد عمومی تعرفه و تجارت (گات)، یعنی دوم مذاکرات لوورگورنه در سال‌های ۱۹۸۶ و ۱۹۹۲، انحصارات خدماتی آمریکا (مانند قدرال کمپرس، امریکن کمپرس و دیگر انحصارات تجاری و مالی که در محدوده خود بازرهای بین‌المللی بودند) موفق شدند از طریق نمایندگان دولت آمریکا، با استفاده از این مذاکرات دروازه‌های بسیاری از کشورها را به روی عملیات خود بکشایند. وزارت اقتصاد آمریکا کمیته‌های مسویتی رسمی بر پا ساخت؛ این‌ها دارای کمیته‌های فرعی مربوط به بخش‌های مختلف هستند که نمایندگانشان به مذاکره کنندگان دولتی می‌گویند چه نتایجی از این مذاکرات انتظار دارند. نتیجه‌ی این فعالیت‌ها قرارداد عمومی بسیار پراهمیتی در مورد تجارت کارهای خدماتی بود.

سورای ایالات متحده برای تجارت بین‌المللی که بیش از ۳۰۰ نماینده از انحصارات آمریکایی، موسسات حقوقی بزرگ و بانک‌های تجاری در آن شرکت دارند، کوشش کرده است از طریق اعمال فشار، قرارداد تجاری در مورد مالکیت اختراعات ثبت شده (Intellectual Property) به وجود آورد چرا که بخش عظیمی از سود انحصارات فرمایشی از این طریق به دست می‌آید. این نمایندگان موفق شدند پیشنهاد خود را منسوخ نکنند. این که دیگر کشورهای برای حمایت از صنایع

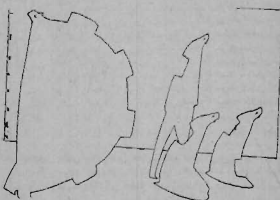
عمده که این سازمان چنان نیست که یک مجمع جهانی از قدرت جمعی یک اکثریت برای اعمال مقررات به طور دموکراتیک استفاده کند. به عکس، در این سازمان نوعی مفهوم عدالت حکمفرماست که فردگرایانه و صرفاً رسمی‌ست و در چارچوب آن، طرف‌های قانونی برابر (که در واقعیت با هم برابر نیستند) درگیر جنگی تن به تن هستند. در چنین نظامی - مانند نظام حقوقی آمریکا - هرگونه به چالش گرفتن واقعی قدرتمندان، عملاً از میان می‌رود.

افزون بر آن، تنها کشورهای هستند که حق شرکت در برنامه‌های سازمان تجارت جهانی را دارند. مردم بومی مانند مردم آنگی (Ogoni) که شاید بخواهند انحصار غول‌آسای نفتی شیل را به خاطر این چه بر سر زمین‌های آن‌ها آورده است به چالش گیرند ایست با همکاری ناوطنیانه دولت سرسپرده و سرکوبگر نجره به حق شرکت در چنین مذاکراتی را ندارند. ساکنین گینه همی نیز چنین حقی ندارند چرا که حق شرکت در این سازمان به دولت‌ها و در این مورد، به دولت اندونزی - داده می‌شود. دولتی که از ساختن هرگونه حلقی برای مردم آن سرزمین، سر باز می‌زند و هر آن کس را که اعتراض کند به قتل می‌رساند و منابع روزمینی و زیرزمینی آن‌ها را غارت کرده و محیط زیست آن‌ها را به نابودی می‌کشد. در این سازمان جایی برای سازمان‌های غیردولتی نیز وجود ندارد. سازمان‌هایی که گاه ممکن است از حقوق مردم بومی یا کارگرانی که به شدت سرکوب می‌شوند، به زندان انداخته می‌شوند و یا در جهت حفظ محرمانه‌کاری مناسی برای انحصارات بزرگ توسط دولت مربوطه شان به

پستی آمریکا ای علیه انحصار خدمت پستی اروپایی است که می تواند اثر مشابهی روی حقوق دولت های منتخب مردم برای تصمیم گیری در مورد نحوه ی گردش کار پست کشورشان داشته باشد در مورد دیگری، قوانین محیط زیست آمریکا با موفقیت به چالش گرفته شدند و دولت آمریکا مجبور شد مقررات مربوط به حفظ محیط زیست را دقیق تر کند؛ طبق قوانین آمریکا فروش ماهی هایی که توسط توره های ماهی گیری که ضمن ماهی پروری از انواع دولین واژ میان می برد ممنوع است. این

اما، وزارت خارجه آمریکا را با داشت، این بحث را در سازمان جهانی پیش کشد که این کار دولت گروآمالا مغایر با مقررات ثبت علائم تجاری توسط این شرکت است. نتیجه آن که گروآمالا اکنون ناچار است بر خلاف رهنمود یونیسف و سازمان بهداشت جهانی، از بستن پستی مجدد درخواست شرکت گیر استفاده کند. سازمان تجارت جهانی به نمایندگی از سوی دولت کلمبتون به شوهرهای اروپایی می گوید که نباید از ورود گوشت آمریکایی الوده به هورمون های مصنوعی به کشورهایشان جلوگیری

ثبت کرد مورد دیگر، درخت نیم (Ncem) در هندوستان است که ۲۵ ماده مختلف از آن به ثبت رسیده است. این مواد عمدتاً خاصیت رفع آفات نباتی دارند افراد محلی که نسل ندر نسل از خماس این مواد آگاهی داشته اند، از شرکت ها اروپایی و آمریکایی که بر مواد مزبور چنگ افتادند و آن ها را به نام خود ثبت کرده اند هیچ چیز دریافت نکرده و نمی کنند. طبق مقررات تجاری ثبت مالکیت های فکری، هرگونه دانش به عنوان یک ملک شخصی، و کس

قانون اما از طرف سازمان تجارت جهانی یک اقدام غیرمنصفانه تجاری تشخیص داده شد. نظر سازمان تجارت جهانی مهم نیست ماهی چگونه صید می شود برای این سازمان مهم نیست اگر هنگام صید میگو، لاک پشت های عظیم دریایی کشته شوند یا اگر برای تولید یک فلوروده از کار کودکان خردسال استفاده شود چنین ملاحظاتی نمی تواند مورد توجه دولت های عضو قرار گیرد.

دولت کلمبتون در استفاده از سازمان تجارت جهانی برای پایین آوردن استانداردهای حفظ محیط زیست و بهداشت عمومی در سراسر جهان به نفع انحصاراتی که در خدمت آن ها کار می کنند، سریعاً دست به کار شده است. دولت ایالات متحده در برابر مقررات دولت ژاپن برای آزمایش محصولات کشاورزی وارداتی از جهت آلودگی به سموم ضدآفات ایستاد در نتیجه سازمان تجارت جهانی در سال های ۱۹۹۸ و ۱۹۹۹ تصمیم گرفت که استانداردهای ژاپن از این جهت بالاتر از استانداردهای این سازمان هستند و بدین ترتیب اکنون ژاپن باید معیارن بیش تری از این سموم را در محصولات کشاورزی وارداتی به آن کشور بسنجد. گروآمالا به بیرونی از اصول راهنمای سازمان بهداشت جهانی و یونیسف از بستن پستی غذای کودکان در قوطی هایی با عکس کودکان که محصولات شرکت گیر را به عنوان نماد طلق سالم نشان می دهد، خودداری کرد. این شرکت

صاحب آن اعلام می گردند هم اکنون، مغزین میکروپ وجود دارد که صاحب آن میکروپ هستد و حق مالکیت بر آن دارند. مواد شیرین کننده نباتی که ژاپن هندی نسل ها پرورش داده و با مواد ضد لرد که از قادیه در چین مورد استفاده بوده است، توسط انحصارات فرامیتی به سرقت و رفته اند. اکنون شاهد اقدامات وسیعی در جهت به ثبت رساندن نان های نان نباتی هستیبه که در آن صورت تنوع بیولوژیک در کشاورزی به شدت کاست خواهد شد. در فیلیپین، یک جمعیت کشاورزی با رهبری جمعی که در صدد تربیت و حفظ انواع برنج و سبزیجات است، مخالفت این نظریه است که نان های نباتی صرفاً منابع ژنتیک می نامد و نشانی هستند که شرکت جهانی شول آسای کشاورزی فرامیتی حق چنگ اندازی بر آن ها را داشته باشند. اینان کوشش دارند حقوق کشاورزان را از جهت تبادل آزادانه های نباتی و مشارکت در دانش و منابع به دست آمده محافظت کنند. در سراسر جهان چنین ذوودهای کوچکی در برابر گولیات غول آسای انحصارات بین المللی ایستاده اند. به برکت وجود این سازمان های کوچک از جمله GRAIN ارقام از منابع ژنتیک جهانی در پارسلون اسپانیا، انستیتو بین المللی در آسترمدام و گروه های حفظ منابع ژنتیک که روی شبکه اینترنت هم هستند، و نیز نوشته های وکلای مدافع منابع عمومی، ما آگاه

کند چرا که استدلال آن ها از جهت این که گوشت الوده به هورمون مصنوعی بهداشت مردم را به خطر می اندازد برای سازمان تجارت جهانی قانع کننده نیست. در گذشته، این تولیدکنندگان بودند که می بایست ثابت کنند که محصولاتشان مطمئن است و ضمانتگذار مستحب مردم در این باره می بایست تصمیم می گرفتند. با آغاز کار سازمان تجارت جهانی، این دولت ها هستند که دلایل قطعی در این زمینه را باید ارائه دهند. بدین ترتیب انحصارات فرامیتی تصمیمات خود را از طریق گروه های حل اختلاف سازمانی به مرحله اجرا در می آورند که نشست هایش تو خفا صورت می گیرد و سازمان های غیردولتی (NGO) و دیگر گروه های مردمی غیربسته به دولت ها در آن راه ندارند.

حقوق انحصارات اکنون شامل آن چیزی می شود که زردی بیولوژیک خوانده می شود. سرقت مواد ژنتیک و دانش های سنتی از مردم بومی و ثبت آن ها به نام خودشان چنین زردی های فکری روز به روز در حال افزایش است. ایوسن لوران (Yves Laurent) | اخصار بزرگ تولید عطر و موهای آرایشی | پس از وارد کردن نوع مخصوص گلی (Cananga Odoreta) یا چاندک در فیلیپین، جایم که این گل نسل ندر نسل گاشته و پرورده می شده، ایلانگ ایلانگ خوانده می شود) یک مزه می شخصی در فیلیپین برای کاشت آن بر پا کرد و عطر مشتق از آن را به نام خود ثبت کرد.

حقوق انحصارات اکنون شامل آن چیزی می شود که زردی بیولوژیک خوانده می شود. سرقت مواد ژنتیک و دانش های سنتی از مردم بومی و ثبت آن ها به نام خودشان چنین زردی های فکری روز به روز در حال افزایش است. ایوسن لوران (Yves Laurent) | اخصار بزرگ تولید عطر و موهای آرایشی | پس از وارد کردن نوع مخصوص گلی (Cananga Odoreta) یا چاندک در فیلیپین، جایم که این گل نسل ندر نسل گاشته و پرورده می شده، ایلانگ ایلانگ خوانده می شود) یک مزه می شخصی در فیلیپین برای کاشت آن بر پا کرد و عطر مشتق از آن را به نام خود ثبت کرد.

چه معنایی دارد و چه عقلی به بار خواهد آورد
 تنوع بیولوژیک که میراث مشترک تمام شریعت
 است، نه تنها در خطر به سرقت رفتن از سوی
 انحصارات فرامیبتی است بلکه کوشش این‌ها در
 نسبت ناهای نباتی به نام خودشان موجب
 قیمت‌های انحصاری و بالا رفتن بهای این‌ها
 برای کشاورزان و در نتیجه افزایش بهای محصولات
 کشاورزی و کاهش درآمد کشاورزان خواهد شد.
 شرکت مونسانو (MONSANTO) عضو
 شرکت‌کننده در کمیته ثبت اختراعات فکری در
 نشت‌های گات و مذاکرات سازمان تجارت
 جهانی، کوشش دارد با وصل کردن ناهای نباتی و
 مواد دفع آفات خود به هم و چنانند آن‌ها به
 کشاورزان، مصرف‌کنندگان این فراورده‌ها را وارد کند
 به آموغین این انحصار فرامیبتی عظیمه اجازته
 بازرسی خود را برده‌اند تا شرکت مونسانو
 مطمئن شود که از موزین و خواص‌های این شرکت
 تسبیح می‌کنند این شرکت هم جزو چنین
 انحصاراتی است که در حال مبارزه با کوشش‌های
 دولت‌های اروپایی برای جلوگیری از ورود
 فراورده‌های کشاورزی است که از طریق مهندسی
 سازمان تجارت جهانی استفاده می‌کند.

از تشریبات در اندوختی دستگیر و زندانی شد و از این
 طریق توانست گوشه‌ای از شرایط زندگی کارکنان را
 که برای شرکت‌های فرامیبتی و بی‌مانکاران محلی
 آن‌ها کار می‌کنند، سبب عنوان گزارش کلیفورد
 برای مجله بیزنس ویکه چنین است: داخل
 کارخانه، جهمیست. او در این گزارش وضع
 دستمزدها و شرایط کار کارگران، شرایطی را که
 فعالین دفاع از حقوق کارگران مدت‌هاست کوشش
 داشته‌اند به گوش عموم برسانند، به تفصیل شرح
 می‌دهد گزارشات مشابهی در نیویورک تایمز،
 واشنگتن پست و دیگر جاها، نیز به چشم می‌خورد
 گروه‌های مدافع حقوق کارگران، توجه خود را معطوف
 به شرکت‌هایی چون نایگی، گپ، دیسی و دیگر
 استعراکندگان کرده‌اند.

این سخنگو سپس اعلام می‌دهد: این یک
 حرف آشکارا احمقانه است. هیچ‌کس به طور
 جدی نمی‌تواند از چنین دیدگاهی دفاع کند.
 نکته اما این جاست که تظاهرکنندگان علیه
 سازمان تجارت جهانی در سیاتل و دیگر جاها
 متخلف و جویز مقرراتی برای نظم تجارت جهانی
 نیستند. در واقع اینان خواهان جویز مقررات و قوانین
 هستند - متها قوانینی که بتواند درنده خوبی
 سرمایه‌های جهانی را کنترل کند. مسئله، انتخاب
 میان دو بدین وجود یا عدم وجود قوانینی و
 مقررات نیست - جنبش اعتراضی، بدیل شخصی
 در برابر سازمان تجارت جهانی دارد که حتی و
 حاضر است.
 جنبش اعتراضی مردم توجه‌اش معطوف به این
 واقعیت است که اکنون، این، حاکمان قدرتمندند که
 قوانین و مقررات را می‌سازند و این، توده‌های
 مردمانند که باید از آن تبعیت کنند. گره‌بندندگان
 سازمان تجارت جهانی نیز این ستاره خوب
 می‌دانند. آن‌چه به چالش گرفته شده، در واقع کلی
 چارچوب کوشش تجارت است. چارچوبی که سازمان
 تجارت جهانی می‌خواهد آن را به عنوان چارچوبی
 در جهت افزایش منافع همدگانی از رهگذر تبادل و
 تجارت و توسعه کند. در حالی که واقعیت این است که
 این نظام تجاری منافع انحصارات غول‌ها را به
 حداکثر می‌رساند و این کار را از طریق برانشتن موضع
 محدودی که توله‌ها بر سر راه نفوذ بی‌امان
 انحصارات گذاشته‌اند، انجام می‌دهد.

اکنون اما، بسیاری از مردم هوشمند و متعهد پر
 آن شده‌اند که در برابر سازمان تجارت جهانی،
 سازمان غیردموکراتیک و غیرمستحقی که قرار است
 درباره‌ی مبارزه بین و با ممنوع بودن هر چیز - نه تنها
 مواد غذایی بلکه کلیه مسائل بینا مانند این‌که چه
 چیزی عمومی و چه چیزی خصوصی است - به جای
 مردم تصمیم بگیرد دست به اعتراض زنند. چنین
 نگرانی‌هایی، از سوی سیمین و سیمی را در برابر قدرت
 سازمان تجارت جهانی و شیوه عملکرد آن که
 سود انحصارات را مافیوق هر چیز دیگر قرار می‌دهد،
 به وجود آورده است. نبرد میان دادود و گولیات یعنی
 میان توده‌های مردم مصرف‌کننده، تولیدکنندگان
 واقعی، گروه‌های مدافع حفظ محیط زیست و حقوق
 از یکسو و سازمان تجارت جهانی، انحصارات و حقوق
 فرامیبتی و قدرتمندترین دولت‌ها از سوی دیگر،
 ادامه دارد. سندیکی کارگری آمریکا به این مسئله
 پی برده و در سیاتل نشان داده که دارد از موضوعات
 گوتیه‌یانه ملی فراتر می‌رود و به سوی یک
 همدگنی جهانی قدم برمی‌دارد پس بی‌جهت
 نیست که صاحبان زور و ثروت را ترس برانسته است.
 بی‌جهت نیست که جنبش و داد سرمطافه‌نویسان
 مجله‌ی اکونومیست به گوش می‌رسد.

جنبش اعتراضی، از طریق فعالیت‌های روابط
 عمومی، دادخواست‌های قانونی و نیز تظاهرات
 بزرگ و چشمگیری چون تظاهرات سیاتل، دارد
 تکانی می‌خورد و تسلط سرمایه‌های فرامیبتی و
 سازمان‌هایی را که نقش دلالی آن‌ها را به عهده
 دارند به چالش می‌گیرد تجارت آزاد به طور هرچه
 فزاینده‌تری به عنوان نقطه‌ی مقابل تجارت
 متفقانه و به عنوان دشمن حقوق بشر، شرایط کار
 انسانی، سطح دستمزد کافی، حفظ محیط زیست و
 مشارکت عادلانه‌ی میراث‌های مشترک بشری
 شناخته می‌شود.

سازمان تجارت جهانی بر این باور است که
 با یک چالش روابط عمومی روبروست، یقیناً چنین
 هم است. از آن مهم‌تر اما، این سازمان با یک جنبش
 توده‌ای رو در روست که هم آگاه است و هم در حال
 گسترش. هرچه شهروندان کشورها بر آرزوهای
 سازمان تجارت جهانی از آن‌ها دفاع می‌کند و
 تبلیغ می‌کند و نیز سیاست‌هایی که این سازمان
 پشتیبان آن‌هاست، بیش‌تر آگاه گردند، مخالفت علیه
 آن رشد بیش‌تری خواهد یافت.
 یکی از سختگواران این سازمان، منتقدین را
 مورد سرزنش قرار داده و بر این عقیده است که زبان
 این کار بی‌شرف از نفع آن است. او می‌گوید: دشمن این
 سازمان تجارت جهانی زبان‌باز است. عملاً به
 معنای آن است که بدون وجود یک سلسله
 مقررات تجاری، وضع جهان بهتر خواهد بود.

موتقی محیطه - نیویورک - ۲۶ ژانویه ۲۰۰۰
 پانویست:
 ۱. ویلیام تاب استاد اقتصاد و علوم سیاسی در
 کالج کورنیل و دانشگاه شهر نیویورک است. این
 مقاله، متن سخنرانی ۱۲ اکتبر ۱۹۹۹ او در نشست
 اسودوسی کورنیل کالج دیماه تجارت آزاد،
 تئولیبالیسم و سازمان تجارت جهانی با کمی
 تغییر است.

مبارزات توده‌های مردم علیه انحصاراتی چون
 نایکی (Nike) - شرکت غول‌آسای تولید
 کفش‌های ورزشی - بسیار مؤثر بوده‌اند. این مسئله
 که خبرنگاران روزنامه‌ها برای تحقیق درباره‌ی ادعای
 مدافین حقوق کارگران به کارخانه‌ها می‌روند و
 توسط مأمورین این شرکت و دولت اندوختی
 بازداشت و زندانی می‌شوند، خود به روشن شدن
 اوضاع کمک می‌کند. مارک کلیفورد، خبرنگار یکی